

ครูซ่างศิลปหัตถกรรม ปี 2566

ประเภทเครื่องโลหะ (บุดุนโลหะ)

The Master Craftsmen in 2023 Catagorized in metalware (Embossed Metal)

นายเกียรติศักดิ์ บุญโอภาศ

จังหวัดนครปฐม

Mr. Kiattisak Boonopas Nakhonpathom Province

นายเกียรติศักดิ์ บุญโอภาศ ครูช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2566

ประเภทเครื่องโลหะ (บุดุนโลหะ)

Mr. Kiattisak Boonopas
The Master Craftsmen in 2023
Catagorized in metalware (Embossed Metal)

นายเกียรติศักดิ์ บุญโอภาศ

นายเกียรติศักดิ์ บุญโอภาศ เป็นผู้ที่มีองค์ความรู้และ ประสบการณ์การทำงานทางด้านบุดุนโลหะมาอย่างยาวนาน ด้วยเหตุที่เป็นผู้ที่ศึกษามาทางด้านศิลปหัตถกรรมงานโลหะ รูปพรรณมาโดยตรง ตั้งแต่ระดับชั้นปวช.จนทระทั่งถึงระดับ ปริญญาตรี โดยในระดับชั้น ปวช. เริ่มศึกษาแผนทงานโลหะ รูปพรรณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช และต่อ เนื่องมาในระดับชั้น ปวส. ในแผนทงานโลหะรูปพรรณ วิทยาลัย ศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราชเช่นเดียวกัน และเมื่อถึงระดับชั้น ปริญญาตรีได้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรีในสาขาศิลปหัตถกรรมเครื่องโลหะ

ต่อมาเมื่อจบการศึกษาก็ได้ใช้วิชาความรู้ที่ได้เล่าเรียนมา นำมาประกอบอาชีพทำงานทางด้านโลหะรูปพรรณที่เกี่ยว กับงานบุดุนโลหะต่อเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบันกว่า 25 ปีแล้ว

Mr. Kiattisak Boonopas is a person who has knowledge and experience in embossed metal for a long time. As he directly studied in the art and craft of metalwork from the vocational level until the Bachelor's degree, he began to study in the Metalwork Department at Nakhon Si Thammarat College of Arts and Crafts, and also continued at the high vocational level in the same college. When reaching the undergraduate level, he decided to continue studying at Rajamangala Institute of Technology Thanyaburi in the field of metal handicrafts. Later, when he had graduated, he used the knowledge he had learned working in metal ornaments until now, which is over 25 years.

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

Conservation and inheritance of wisdom.

งานบุดุนโลหะมีประวัติศาสตร์มายาวนาน ดังจะพบหลักฐานว่ามีปรากฏมาตั้งแต่สมัย โบราณ โดยจะเป็นงานที่เที่ยวข้องกับพระพุทธ ศาสนา เช่น เครื่องทรงพระหรือเครื่องประดับ พุทธรูป เป็นต้น ซึ่งหากย้อนไปในสมัยทรุง ศรีอยุธยาจะพบว่างานศิลปวัตถุจำนวนมาก ที่ขุดค้นพบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ และวัดมหาธาตุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันเป็นหลักฐานชี้ให้เห็นว่า งานบุดุนโลหะมี มายาวนาน และเป็นงานประณีตศิลป์ที่ได้รับ ความนิยมในสมัยนั้น อาทิ องค์พระพุทธ ปฏิมาศรีสรรเพชญ์ วัดพระศรีสรรเพชญ์

Embossed metal has a long history according to the evidence appearing since ancient times. It is a work related to Buddhism, such as Buddha amulets or ornaments, etc. From the Ayutthaya period, we would find that many artifacts were excavated from the chambers of Phra Prang, Wat Ratchaburana, and Wat Mahathat, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. This evidence displays that metalwork had been around for a long time. Furthermore it was a work of exquisite art that was popular at that time, such as the Buddha image of Si Sanphet and Wat Phra Si Sanphet.

นายเกียรติศักดิ์ มีแนวทางในการ อนุรักษ์งานบุดุนโลหะควบคู่ไปกับพระพุทธ ศาสนาซึ่งอยู่คู่ทับคนไทยมาซ้านาน ดังนั้นในการ สร้างสรรค์งานส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นแนวทางการ อนุรักษ์เป็นหลัก ทั้งในเรื่องรูปแบบ ลวดลาย ขั้นตอนหรือวิธีการทำงาน เป็นต้น เช่น การขึ้น รูปหุ้มองค์พระ การประดับการลงยาสี ฯลฯ เพื่อให้งานตามแบบโบราณยังคงอยู่ด้วยเหตุ นี้ในการทำงานแต่ละครั้งจำเป็นต้องค้นคว้า ศึกษารูปแบบหรือลวดลายให้ถูกต้อง เพื่อให้ คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของงานตามแบบโบราณ ให้มากที่สุด

Mr. Kiattisak has a guideline for conserving embossed metal together with Buddhism, which has been with the Thai people for a long time. Therefore, in the creation of most work, the main focus has been on conservation. This has been in terms of the patterns, processes, or methods of work, etc. such as forming, covering the image, decorating, enameling, etc. so ancient work remains. In each work, he researches and studies the correct pattern in order to maintain the identity of the ancient work as much as possible.

งานบุดุนโลหะ เป็นศิลปะเชิงช่างที่มีมาแต่โบราณ คือ ช่างจะทำการสลักลวดลาย ลงบนแผ่นโลหะบางๆ แล้วนำไปบุ ห่อหุ้ม หรือคลุมปิดทับเข้ากับวัตถุหรือหุ่นที่ทำเป็นรูปร่างชนิดต่างๆ เพื่อปิดประดับทำเป็นผิวนอก ของวัตถุนั้น ซึ่งรวมถึงการดุนเพื่อให้เกิดลวดลายที่สวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ หรือนำไปประกอบ ประดับ เป็นชิ้นงานต่างๆ เช่น เครื่องประดับ เครื่องใช้ และเครื่องบูชาในรูปแบบต่างๆ ดังที่เราจะเห็นได้จากการบุทองคำ บนขันเงิน พานเงิน หรือพระพุทธรูป เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบัน งานในลักษณะนี้จะหาผู้ทำได้น้อยลง เนื่องจากมีความ ยากที่ความบางของเนื้อโลหะที่นำไปบุจะทำให้เกิดการชำรุดหรือฉีกขาดได้ง่ายกว่าโลหะที่มีความหนามากกว่า

Wisdom reflecting craftsmanship skills

Embossed metal is a craftsman's art that has existed since ancient times. A thin sheet of metal would be used to cover, wrap, or be covered over with objects or puppets. They would be made into various shapes to decorate the surface of the object. This would include pushing to create a beautiful pattern to be unique or to assemble to be adorned with various pieces, such as jewelry and utensils. This can be seen from the gold lining on a silver bowl, silver tray, Buddha image, etc. Nowadays, there are fewer people doing it because it is difficult for the thinness of the metal to be padded, thus it would cause damage or tear more easily than thicker metal.

การทำงานบุดุนโลหะจะเริ่มจากการทำแบบส่วนต่างๆ และเขียนลวดลายลง บนแบบ แล้วเตรียมโลหะที่จะใช้ เช่น ทองเหลือง ทองแดง เงิน หรือทอง โดยเลือก ประเภทของโลหะที่นำมาใช้ให้เหมาะสม นำมาหลอม มารีดโลหะ ให้ได้เป็นแผ่นที่มี ความหนาตามแบบที่ต้องการนำมาขึ้นรูปซึ่งจะมีความหนาหรือบางเท[่]าไรนั้น ช่างจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับชิ้นงานที่จะสร้างสรรค์ด้วย จากนั้นนำไปขึ้นรูป โดยการนำไปตี เคาะด้วยเครื่องมือต่างๆ ให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการ

The work of embossed metal begins with the forming of sections and writing patterns on the designs. Then the metal is prepared to be used, such as brass, copper, silver, or gold by selecting the type of metal to be used appropriately, and melting and rolling the metal into a sheet. The craftsman must consider the workpiece to be created as well. Then, it is formed by beating and knocking with different tools to get the desired shape.

เมื่อได้รูปทรงตามแบบ ก็จะเป็นขั้นตอนการสลักลาย โดยการเข้าซัน โดยจะนำแผ่นโลหะที่เตรียมใว[้]มาติดลงบน แผ่นชัน โดยการเผาผิวซันให้ละลายเหนียว แล้วจึงนำแผ่นโลหะ มาวางแปะติดลงบนแผ[่]นซัน และนำแบบลายที่เขียนใว[้]มา วางติดบนแผ่นโลหะที่อยู่บนซัน จากนั้นเริ่มสลักลายโดยใช้ค้อน และสิ่วสลักลายเส้นตามแบบบนแผ่นหน้าโลหะจนทั่ว

When shaped according to the design, it will be the process of engraving by entering the slope by bringing the prepared metal sheet to stick on the steep slab by burning the steep surface make a sticky melt and then bring the metal plate to paste and stick it on the steep slab and brought the pattern that was written to be placed on a metal plate on the steeple then start carving using a hammer and chisel engraved lines according to the pattern on the metal face plate throughout.

เมื่อสลักลายเรียบร้อยแล้ว จะใช้ไฟเผาแผ่นโลหะออกจากชันแล้ว พลิกแผ่นโลหะกลับด้านหลังติดบนแผ่นชั้นอีกครั้ง เพื่อทำการดุน ลายจากข้างหลังแผ่นโลหะให้ตัวลาย นูน ขึ้น ที่เรียกว่าการสลักดุน จากนั้นใช้ไฟเผาแผ่นโลหะพลิกกลับข้างหน้าติดเข้ากับชั้นอีกครั้ง เพื่อเก็บรายละเอียดความคมชิดของลวดลายให้สมบูรณ์เป็นอันเสร็จ ขั้นตอนการสลักดุน

When the pattern has been engraved, fire would be used to burn the metal plate from the slope and turn the metal plate over backwards to be mounted on the steep slab again. Embossing the pattern from the back of the metal plate to make the pattern embossed up is called embossing engraving. Then, fire would be used to burn the metal sheet, next it would be turned over in front, and attached to the step again to capture the details. This would be the perfect clarity of the pattern and the end of the carving process.

เมื่อสลักดุน ซิ้นส่วนต่างๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว นำ ซิ้นงาน มาดัด ตี เคาะ ด้วยค้อนไม้หรือค้อนยาง เพื่อ ไม่ให้ลวดลายที่สลักดุนไว้เสียหาย ซึ่งขั้นตอนนี้เรียก ว่า การบุ ซึ่งขั้นตอนการบุนั้นอาจแตกต่างกันออกไป ตามลักษณะ รูปทรง ของชิ้นงาน เช่น ด้างานมีรูปแบบ เป็นลักษณะที่แยกออกมาเป็นหลายๆส่วนก็จะต้อง ทำการบุไปทีละส่วนให้เข้ารูปทรงก่อน แล้วจึงค่อยนำ ส่วนต่างๆมาเชื่อมประกอบติดกัน แล้วตัดแต่งให้เข้า รูปทรงตามแบบ เมื่อได้งานบุที่เข้ารูปทรงดีแล้วจึง นำชิ้นงานมาขัดชุบผิวลงยาสีและประดับพลอย เพื่อ เพิ่มความสวยงามให้เป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์

สิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวังในขั้นตอนดังกล่าว ข้างต้นนั้น เช่น การเลือกใช้ชัน ซึ่งในแต่ละขั้นตอน จะมีการเลือกใช้ชันจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน งานขึ้นรูปจะใช้ชันที่มีความยืดหยุ่นมีความเหนียว นุ่ม ซึ่งจะแตกต่างกับที่ใช้ในขั้นตอนการสลักหรือ ดุน เป็นต้น หรือแม้แต่ขั้นตอนการเก็บรายละเอียด ก็ต[้]องเลือกใช[้]ชันที่มีความคงตัวอีกแบบหนึ่ง คือ ต[้]องแข็งกว[่]าเพื่อให[้]การเก็บรายละเอียด ลวดลายออกมาให[้]ได[้]ความคมชัดที่สุด

After finishing the engraving, the workpiece would be brought to be bent, beaten, and knocked with a wooden or rubber mallet. As such, it would not be as damaged as the carved pattern. This step is called padding. The padding process may vary according to the shape of the workpiece; for example, if the work has a pattern that is separated into many parts, it must be padded. Let's get each part into shape first.

Then, gradually different parts would be brought together. Next, it would be trimmed to fit the shape according to the design. After getting the lining work that fits into an appropriate shape, the workpiece would then be polished, plated, colored, and decorated with gems to add beauty to a complete workpiece.

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

งานบุดุนโลหะที่เป็นเอกลักษณ์ของนายเกียรติศักดิ์นั้น จะเป็นการขึ้นรูปงาน และสลักลวดลายลงไปให้เป็น มิติขึ้นมา และจะเน้นการทำงานในรูปแบบงานพระพุทธศิลป์เป็นหลัก เช่น เครื่องทรงพระพุทธรูป หรือเครื่องประดับ พระพุทธรูป ด้วยเหตุที่ผลงานเป็นที่ประจักษ์จึงมีการบอกเล่าปากต่อปากมา จนกระทั่งได้มีโอกาสได้ทำงานที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนาที่สำคัญๆ หลายครั้ง เช่น เครื่องทรงพระฤดูฝน หน้าตัก 19 นิ้ว ณ วัดปาดาราภิรมย์ จังหวัดเชียงใหม่ และองค์เจดีย์จำลองบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดป่าหนองหวาย จังหวัดศรีสะเกษ เป็นต้น

Outstanding work identity

The embossed metal that is unique to Mr. Kiattisak would be formed and engrave the pattern into a dimension and mainly focus on working in the form of Buddhist art, such as Buddha images or Buddha ornaments. As the work is known, word of mouth is imminent. This has occurred until having the opportunity to work many times related to Buddhism, such as the rainy season amulet, 19-inch lap width image at Wat Pa Dara Pirom, Chiang Mai Province, a replica pagoda containing the Buddha's relics at Wat Pa Nong Wai, Sisaket Province, etc.

้ตัวอย่างผลงานที่ภาคภูมิใจ

งานบุดุนโลหะเงิน หลวงปู่แฉ่ง วัดบางพัง จังหวัด นนทบุรี เป็นการสลักดุนตีขึ้นรูปด้วยโลหะเงินแผ่นบาง ให้เป็นรูปร่าง 3 มิติ เป็นรูปเหมือนพระเทจิอาจารย์ โดยมีขนาดเท่าองค์จริงซึ่งถือเป็นผลงานที่ท้าทาย มาก เพราะต้องเริ่มจากการบุดุนตีขึ้นรูปซิ้นงาน ขึ้นมาจากแผ่นโลหะแบนๆ แล้วตีขึ้นมาเป็นองค์พระ ขนาดเท่าองค์จริง ตีจากเป็นส่วนๆ ทีละส่วน ตั้งแต่ ส่วนหน้าตัก ส่วนองค์ ส่วนแขน ส่วนหน้าจะดุนขึ้น มาทีละส่วนๆ แล้วจึงมาประกอบเชื่อมกันให้เป็นองค์ สมบูรณ์ออกมาเป็นงานลอยองค์ เป็นรูปหลวงปู่แฉ่ง แบบ 3 มิติอย่างซัดเจน ซึ่งเป็นผลงานที่ภาคภูมิใจ มากเพราะโดยปกติการทำงานบุดุนทั่วไปจากแผ่น โลหะแบนๆ เมื่อดุนเสร็จแล้วจะนำไปประกอบประดับ ให้สวยงามแต่จะออกมาเป็นงาน 2 มิติเท่านั้น

หลวงปู่แฉ่ง วัดบางพัง The Master Monk Chaeng, Wat Bang Phang

Examples of works and pride.

An example of silver embossed metal is Luangpu Chaeng, Wat Bang Phang, Nonthaburi Province, which is engraved with a thin sheet of silver metal to form a 3D shape like a monk with the same size as the real one that is considered a very challenging work. This is because it had to start from embossed metal being forged into the work piece from a flat sheet of metal and beaten to be a Buddha statue of the real size. It was hit part by part. From the lap, the body, the arms, the front part was pushed up part by part and then assembled to form a complete body, thus resulting in a clear 3D image of Luangpu Chaeng. This was a work that Mr. Kiattisak was very proud. Because usually in general, embossed metal from flat metal sheets, when the embossing is complete, it would be assembled to be decorated beautifully, but would only come out as a 2D work.

การพัฒน<u>าสร้างสรรค</u>์

ปรับประยุกต์ หรือต่อยอดผลงาน

ผลงาน **"ปักษาวายุคืนชีพ"** ซึ่งเป็นงานผสมผสานของรูปทรงงานไม้อิสระ

โดยมีแรงบันดาลใจมาจากการนำตอไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งรูปร่างคล้ายกับนกมา สร้างสรรค์เป็นชิ้นงานร่วมกับ งานบุดุนโลหะ ใช้วิธีการดุนส่วนต่างๆ เช่น หัว ปีก แล้วนำ ไปประกอบกับตอไม้เพื่อให้ผลงานดูมีมิติ และทำให้ชากไม้ นั้นดูเหมือนมีชีวิตขึ้นมาอีกครั้ง

้ผลงาน"ปักษาวายุคืนชีพ"

The work of the "Praksa Wayu Resurrection".

Creative development, adaptation, or Work Expanding

The work "Paksa Wayu Resurrection" is a combination of free form woodwork.

The inspiration came from the use of natural stumps, which were shaped like a bird to create a work piece together with embossed metal. It used the method of the propulsion of various parts, such as the head, wings, and then was combined with the stump to make the work look dimensional and make the carcass, so it seemed to come alive again.

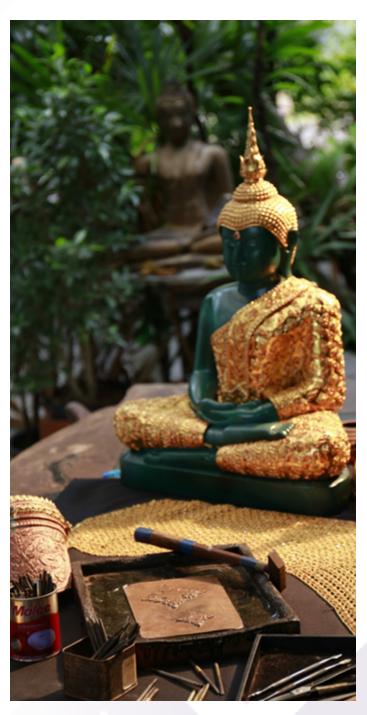
มีความตั้งใจในการอนุรักษ์งานด้านบุดุนโลหะให้ยังคง อยู่เนื่องจากปัจจุบันงานด้านนี้นับวันจะค่อยๆ เลือนหาย ไปจึงพยายามที่จะยังคงสืบสานนี้ผ่านการทำงานเชิง อนุรักษ์ ด้วยตั้งใจให้ผลงานบุดุนโลหะยังคงอยู่ ให้คนรุ่น หลังได้ศึกษา เรียนรู้

ด้วยองค์ความรู้ ที่ได้รับถ่ายทอดมาจากครูบาอาจารย์ อีกทั้งความเชี่ยวชาญที่เกิดจากการฝึกฝน และสั่งสม ประสบการณ์บนเส้นทางการทำงานที่ยาวนานกว่า 25 ปี จึงมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดให้กับเด็กรุ่นหลังให้ ได้รับการส่งต่อองค์ความรู้และภูมิปัญญาทั้งหมดที่มี เช่น เดียวกับที่ตนเองเคยได้รับ และมีความยินดีที่จะถ่ายทอด องค์ความรู้ให้กับผู้ที่สนใจเพื่อเป็นการอนุรักษ์งานแขนง นี้ให้อยู่สืบต่อไปชั่วลูกชั่วหลาน ซึ่งที่ผ่านมานั้นก็ได้มีการ ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจงานด้านบุดุนโลหะ รวมทั้ง เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาที่สนใจและเรียนทางด้าน ช่างโลหะได้มาขอคำแนะนำและฝึกงานหาประสบการณ์การ ทำงานมาโดยตลอด โดยเปิดรับนักศึกษาฝึกงานต่อเนื่อง กันมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี เช่น นักศึกษาจากกาญ จนาภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นต้น

Commitment to conserve and inherit in arts and crafts

ความมุ่งหวังตั้งใจในการอนุรักษ์

สืบทอดในงานศิลปหัตถกรรม

With the intention of preserving the embossed metal since this work is gradually disappearing nowadays, we try to continue this work through conservation work. This would maintain embossed metal to be intact for future generations to study and learn.

With knowledge that has been transmitted from teachers as well as expertise that comes from training, Mr. Kiattisak has accumulated experience on a long career path for more than 25 years. Therefore, he is determined to be a passer-on to the next generation of children to be able to pass on all the knowledge and wisdom that they have received and be willing to pass on knowledge to those who are interested in order to conserve this branch of work to be continued for generations to come. In the past, it was passed on to those who were interested in embossed metal. Moreover, it provided opportunities for students who were interested in learning about metalworking to ask for advice, and trainees to gain work experience by accepting internships for more than 10 years, such as students from the Kanchanaphisek Royal Goldsmiths College and Poh Chang Academy of Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, etc.

เกียรติบัตรหรือรางวัลที่เคยได้รับ Received Certificates or Awards

-งานหัตถศิลป์บัวหลวง ครั้งที่ 1 ประจำปี 2555 – 2556 ภายใต้หัวข้อ "งานสลักดุนภาชนะโลหะ" ชื่อผลงาน "ปักษาวายุ คืนชีพ" ได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 รางวัลด้วยพระราชทาน สมเด็จพระนางเจ้าสิริทิติ์ พระบรมราชินีนาถ

-เกียรติบัตรทรมศิลปาทร/ผู้มีจิตอาสาร่วมจัดสร้าง เมรุมาศ (งานบุดุนโลหะ)

-วุฒิบัตร กาญจนาภิเษกวิทยาลัยซ่างทองหลวง สถานประกอบการบ้านบุดุนเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกประสบการณ์ การทำงานซ่างทองหลวง

-1st Bualuang Handicraft Fair 2012-2013 under the theme of "Metal Utensil Sculpture". The work titled "Paksa Wayu Resurrection" received the 1st runner-up prize and the trophy of Her Majesty Queen Sirikit the Queen Mother.

-Certificate of the Fine Arts Department (Metalwork).

-Diploma, Kanchanaphisek Royal Goldsmith College - Ban Budun establishment, which is a source of learning and training for the Royal Goldsmith's work experience.

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 งานหัตถศิลป์บัวหลวง

1st Runner-up of Bua Luang Handicrafts.

ตัวอย่างผลงานอื่นๆ

Other works

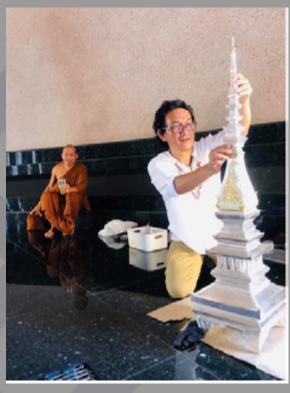

การทำงานบุดุนโลหะต้องใช้ความตั้งใจ ความมานะอดทนเพราะว่างานนี้จะไม่สำเร็จ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง แต่เมื่อเราทำไปจนชินมือจนชำนาญแล้ว งานบุดุนก็ไม่ได้ยากเกินความตั้งใจที่เราจะทำให้สำเร็จได้

"Working in embossed metal requires determination, perseverance, and patience because this work will not be accomplished in a short time. It takes some time, but once we get used to it, embossed metal is not too difficult so our intention would be accomplished."

ข้อมูลการติดต่อ

ชื่อ–นามสกุล : นายเกียรติศักดิ์ บุญโอภาศ

จังหวัด : นครปฐม

เบอร์ติดต่อ : 08 3178 2569

Line: sak-0809

facebook : เกียรติศักดิ์ บุญโอภาศ /เพจ : บ้านบุ ดุนพุทธศิลป์

Contact Information

Name-surname: Mr.Kiattisak Boonopas

Province: Nakhon Pathom

Contact number: 083-1782569

Line: sak-0809